

Umboro

DZIENNIK

DEPARTAMENTOWY RADOMSKI.

Nro. 9.

W Radomiu dnia 1go Marca 1812.

Ukończenie Instrukcyi wydanej przez JO. Xcia Ministra Woyny co do przepisów Praw Cywilnych Woyskowym Xięztwa Warszawskiego służących, &c.)

Oddział Drugi.

O Spadkach Woyskowych należących do korpusów wszelkiej broni.

Żołd zaległy dłużny Żołnierzowi należy do spadku i pascizny po nim, i powinien bydź obięty Rewią aż do dnia zgonu.

To samo rozumie się względem Officerów, którzy unrą w Szpitalach, albo za urlopem, Inspektorowie, albo Podinspektorowie Popisów, są upoważnieni przy nappierwszey Rewii po zgonie Officera przyzwać go do płacy, i zapłacić kazać żołd jego, aż do dnia zgonu inclusive, za okazaniem sobie wyciągu pogrzebowego, i dowodów prawnych dziedzictwa.

Co się tycze Podofficerów i Żołnierzy, zaraz po ich zgonie Kapitan kaze w obec siebie zamknąć rachunek każdego z nich zmarłego, i rozpoznać stan jego tornistru lub mantelzaka kaze przedać rzeczy w nich znajdujące stę i dochód z przedazy onych, iako i odciąg na Masę bielizny i obuwia, odda do Masy ogólney, i do Masy Kompaniczney.

Krewni przeto nie mają Prawa po zgonie podofficerów i Żołnierzy do innego iak do Oyczytłego spadku, chyba żeby pozostał się po nich żołd zaległy, albo rzeczy lub pieniądze, które z domu odebrali.

Jak prędko Woyskowy należący do Korpusu zemrze w śród kraiu, należy Sędziego Pokoju okręgu mieysca, natychmiast o jego zgonie uwiadomić, żeby popieczetował wszystkie rzeczy zmarłego. Pieczęcie powinny być w naykrótszym przeciągu czasu obięte w obec Officera od Rady Gospodarczey upoważnionego, który dzieiń temu będzie przytomny, napisze wywód słowny o przeznaczeniu rzeczy; sprzedaż dopełnić się ma wedle ustanowionych przepisów, a dochód z niej ma być złożony w Kalsie Rady Gospodarczey i oddany dziedzicom zmarłego.

Jeżeli Woyskowy umrze za granicą kraiu, Dowódzca Korpusu, albo Officer naystarszy stopniem, przytomny na mieyscu, powierzy obowiązki Sędziego Officerowi przez siebie wybranemu, który popieczetuje rzeczy, należnie odpieczetuje, rozgatkunie i przyśląpi do ich sprzedania.

W przypadku, gdyby Woyskowy zmarły za granicą zostawił w Korpusie, gdzie służył, jedno lub więcej dzieci, a Matka nie była tam przytomną, Rada Gospodarcza obowiązana jest natychmiast jednego z Officerów wyznaczyć za Opiekuna doczesnego, którego obowiązek ściagać się będzie tylko do urzędzenia z Korpusem interesu małoletnich. Officer ten powinien dać znać nieodwłocznie o zgonie Ojca dzieci, których jest Opiekunem, i jego krewnym, żeby słosownie do prawa mógł być ustanowiony dla nich Opiekun, który skoro mianowany będzie, obowiązki opiekuna Officera ustają z prawa, winien jednak pierwey zdać sprawę z doczesnego swego Opiekunstwa.

Rzeczy pozostałe po Woyskowych zmarłych w Szpitalach, których cena nie przenosi Złotych 75, nie potrzebują być pieczętowanemi, sprzedaż ich ma nastąpić nieodwłocznie bez wydatków przez Kommissarza Woennego w przytomności Ekonomy, Szafarza, albo zawiadowcy, i wartość z sprzedaży pochodząca być tymczasowie oddana do Kasy Szpitala pod odpowiedzialnością zwierzchniego zawiadowcy.

Co się tycze rzeczy, których wartość przenosi Zł. 75, te podlegają formalnościom zwyczajnym. sprzedaż ich odbywa się równie w przytomności Ekonomów, albo Szafarzów Szpitalów w czasie i wedle prawideł przez Prawo urządzonych. Wydatki zasze przyzycytane być powinny na rachunek Spadku — *Succession*. —

Summy, które się znajdują po zgonie, albo po odjęciu pieczęci, iako i Summy pochodzące z sprzedaży rzeczy, powinny być przez Ekonomy, albo Zawiadowcę złożone w Kalsie Korpusu, naydaley w przeciągu jednego miesiaca, rachując bądź od zgonu, bądź od odjęcia pieczęci, albo ich sprzedaży wedle przypadku.

Żadna puścizna ani spadek nie mogą być wydane nasteptom, ani tym, którym znały odkazał, dopóki nie złożą dowodów dostatecznie prawnych, i urzędowych, że się spadek lub odkazanie im samym, a nie komu innemu należy.

Pod pieczęć ani pod sprzedaż nie podpadają, iak rzeczy stanowiące własność Woyskowego zmarłego; broń, ubior i inne szczegóły należące Korpusowi, powinny oneimuz być oddane, a w przypadku odległości Korpusu, w Magazynie Rządowym, albo innym pewnym składzie złożone.

Dziedzice i nastepty zmarłego nie mają żadnego prawa do tych rzeczy, chociaż ich używał nieboszczyk.

Jeżeli zmarły nie zostawił po sobie dzieci ani krewnych w stopniu prawnego nastęstwa, wartość rzeczy przedanych, należy jego małżonce nierozwiedzioney, jeżeliby go przeżyła, a gdyby tey nie było, puścizna po nim staje się własnością Stanu [według brzmienia Artykułów 765 i 768 Księgi III Kodexu Napoleona].

Rady Gospodarcze i Inspektorowie Popisów powinni nadto zatwierdzić urzędownie Stan spadku Officerów zaraz po ich zgonie, i uprzedzić o tém ich krewnych, a gdyby im wiadomi nie byli, Prefekta zamieszkania umarłego.

Kiedy Officer umrze w Woysku, Szef Batalionu albo Szwadronu tygodniowy, udać się ma do jego namiotu lub kwatery, sporządzić Inwentarz tego rzeczy i Ekwipażu i one popieczetować. Może ich oddać Dziedzicom, jeżeli się znajdą dostatecznymi dowodami opatrzeni, i chcą natychmiast popłacić długi spadkowe; jeżeli ich nie ma, przytąpi z pilnością do przedania ich przez Aukcyę,

Od każdego złotego odciega się grosz miedziany i jeden [na wynadgródenie Pisarza, potym zaspokoją się wydatki pogrzebowe, zasługi służących, to co winien być może Korpusowi, iako i Matkietanom do Woyska należącym.

Resztę pieniędzy spadkowych Szef Szwadronu albo Batalionu złoży w Kalsie Korpusu z dotaczeniem Inwentarza i dowodów służących do usprawiedliwienia poczynionych wydatków, złoży także rzeczy nie przedane i papiery, iżby to wszystko mogło być oddane prawym zmarłego Dziedzicom, albo umocowanym od nich Pełnomocnikom.

Co się w pierwszym Oddziale rzekło o bronii i testamentach, rozciąga się do wszystkich Woyskowych Korpusów wszelkiej bronii.

Oddział trzeci.

O Spadkach Oficerów reformowanych i Wojskowych z pensją odstawionych—en retraite.—

Przywilej testamentowania Wojskowego nadany Wojskowym w ciągu wypraw Wojskowych, nie może się rozciągać do Oficerów reformowanych; ani do Wojskowych co przez wzgląd na zasługi, odstawieni zostali z pensją—*en retraite*—ani do Inwalidów, o których będzie niżej pod ich własnym tytułem. Ci wszyscy wchodzą w rząd innych Obywatelów i ich Akta powinny być sporządzone podług prawa iak tu brzmi następuje: *post missionem vero veterani, vel extra castra alii, si faciunt adhuc militantes testamentum, communi omnium Civium; Romanorum jure id facere debent.*

Wierzyciele; krewni, albo mający iakie prawo do Oficera reformowanego, albo Wojskowego odstawionego—*en retraite*—mogą odebrać zaległość iego pensji *de reforme*, albo *de retraite* do dnia iego zgonu, stosując się do przepisów wyżej o spadkach Wojskowych ustanowionych.

Wypłata jednak nie może nastąpić iak za okazaniem:

1mo. Mandatu wydanego od Kommissarza Wojskowego.

2do. Wyciągu pogrzebowego Osoby zmarłej.

3tio. Dowodów stanowiących prawo do dziedziczenia po zmarłym.

4to. Nakoniec Kwitu dziedziców podług wzoru prawem przepisanego.

Oddział Czwarty.

O Spadkach Wojskowych Inwalidów.

Te co się wyżej mówiło o Spadkach Oficerów reformowanych i Wojskowych odstawionych, stosuje się do Inwalidów.

Jak prędko Wojskowy Inwalid umrze, Rada Gospodarcza powinna zesłać jednego z członków i w przytomności iego kazać spisać przez Adiutanta, albo innego Oficera Inventarz wszystkich rzeczy po zmarłym pozostałych.

Pieniądze gotowe mają być odesłane do Kasy Kwatermistrza, a rzeczy powierzone jednemu z Oficerów, który utrzymywać powinien ich rejestr i być za całość ich odpowiedzialnym.

Spadek powinien być oddany Dziedzicom zmarłego w przeciągu trzech miesięcy, od iego

iego zgonu rachowanych. Rada Gospodarcza obowiązana jestawiadomić o zgonie krewnych zmarłego, jeżeli iey są wiadomi, a jeżeli nie? uwiadomić Prefekta Departamentu mieszkania, albo pobytu zmarłego.

Po upływie trzech miesięcy rzeczy będą sprzedane, rachunek sporządzony i zamknięty. Pozostałość majątku pożyczoną będzie przez Radę Gospodarczą na hypotekę, za której pewność pozostanie w odpowiedzi, iżby w przypadku zawięcia się prawych zmarłego Inwalida Dziedziców mógł im być Spadek w kapitale oddany, a procent użyty dla zasilenia ubogich Wdów Inwalidów, kilkorgiem dzieci obarczonych, o czym wszystkim Rada Gospodarcza obowiązana jest donieść Ministrowi Woyny dla czuwania, żeby się Prawo we wszystkim zadosyć stało. W Warszawie dnia 28 Lipca 1808.

(L.S) (podpisano) Jozef Xięże **PONIATOWSKI.**

Zgodno z Oryginałem: Generał Zastępca Ministra Woyny
Hebdowski.

Nro. 1251. Prefekt Departamentu Radomskiego.

Stosownie do Reskryptu JW. Ministra Policyi z dnia 3 t. m. Nro 252 wydanego, podaje do wiadomości publiczney, i ścisłego zachowania, co następuje: Z powodu dostrzeżonych rozmaitych nieprzyzwoitości, że wywieszający po miastach znaki publiczne czyli Szydłty, Handel, Rzemiosło, Rękodzielnią, Szynk Trunków, Mieysca zabaw i cokolwiek bądź oznajmujące, bez gruntownego tychże znaków zabezpieczenia przechodzącym i przejeżdżającym szkodliwe wyrządzić mogą przypadki a nad to, znaki takowe w rozmaitych językach przez osoby niedoskonałe obcą mowę posiadające, nieprzyzwoite napisy tłumaczeniu dwóyznacznemu i częstokroć przeciwnemu podległe wystawiają, aby nadal takowym zdarzeniom zapobiec, stanowi:

1. Nikomu odtąd dawnego ani nowego podobnego znaku na publiczny widok wywiesić nie jest wolno, dopókiy takowego Burmistrzowi mieyscewemu nie okaże, i wyraźnego na piśmie od Burmistrza pozwolenia, wszelkie znamiona i napisy takowego znaku wymienianego (które Burmistrze bezpłatnie wydawać są obowiązane) nicuzyska.

2. Napisy na tych znakach powinny być jasne, krótkie i do rzeczy stosowne; bez żadnych niewłaściwych przydatków, mogą być pisane w iakimkolwiek języku, byleby o-

bok tenże sam napis w języku Narodowym być umieszczony, nakoniec każdy Napis wyraźnie poprawnie, i dobrą Ortografią oddany, byź ma.

3. W dotychczasowych znakach miejscowi Burmistrz przestrzegać i zrewidować winni, aby w każdym, własności opisane uchybionemi nie były; w przeciwnym przypadku, takowe natychmiast zdjąć, a nowe przez siebie potwierdzone, zawiesić rozkaza.

4. Wszelkie wspomniane znaki (odtąd na murze tylko, na drzwiach albo okienicach domów przybite; albo wywieszone byź mają tak; aby przechodzącym żaducy nie czyniły zawady i niebezpieczeństwem spadnięcia nie zagrażały.

5. Nieposłuszni niniejszemu rozporządzeniu karze Policyiney Talara i za każdym wykroczeniem przez Burmistrza miejscowego wskazać się mający, podlegać będą.

Czuwanie nad wykonaniem i zachowaniem niniejszego Rozporządzenia, Urzędowi Administracyjno-Policyinym, Powiatowym i Gminnym, pod ich odpowiedzialnością jest polecane. Radom dnia 15 Lutego 1812 roku.

(podpisano) *Małachowski.* *Hafsmann* Sekr. Jeneralny.

Nro. 556. Prefekt Departamentu Radomskiego.

Wszelkim Zwierzchnościom Powiatowym i Gminnym do ścisłego pod ich własną odpowiedzialnością zachowania przypominając Urządzenie JW. Ministra Policyi ddto 3 Października 1810 względem wyprowadzania Koni i Bydła do sprzedaży na Jarmarki przez druk ogłoszone, WW. Podprefektom, przy Reskrypcie Prefekta dnia 11 Października 1810 Nro. 3394 wydanym, dla powinnego dopilnowania Eksekucyi przesłane na teraz powtórnie, aby się nikt niewiadomością wymawiać nie potrafił, po Kościołach z Ambon, i wszystkich miejscach Zgromadzeń publicznych, przez zwykłe obwołanie ogłosić i tym końcem w Dzienniku Departamentowym umieścić zaleca z ostrzeżeniem, że niedopełniający takowego, bez względu na osoby przykładnie karani będą, a nadto: Zwierzchności miejscowe którym wydawanie zaświadczeń względem zdrowia, i własności bydłęcia, czyli konia na sprzedaż wychodzącego jest powierzono, w takowych zaświadczeniach, nietylko wzrost wiek, sierć, i odmiany, ale wszelkie naydrobniejsze znamiona dokładnie istotę opisaną poznać dające, z wszelkimi szczegółami wyrazić powinny.

Radom dnia 21 Lutego 1812 Roku.

(podpisano) *Małachowski.* *Hafsmann* Sekretarz Jeneralny.

ALEXANDER POTOCKI.

Minister Policyi, Kawaler Orderów Orła Białego i S. Stanisława,
Urzędnik Legii Honorowej.

Przeconywaiać się z przesyłanych sobie Rapportow Policyinych, że szerząca się coraz bardziej zaraza na bydło, smutnemi zagraża wypadki, niemnicy, że zagażczona po kraju kradzież tegoż Bydła i Koni znaczną Mieszkańcom przynosi straty, w celu zapobieżenia ile możności tym podwoynym szkodom, następujące Policyine tymczasowie z powodu nagłości do dalszych Jego Król. Mci rozkazów stanowi w tej mierze przepisy:

1. Nikomu od czasu ogłoszenia niniejszego Urządzenia nie będzie wolno przyprowadzać na Jarmark lub na Targ Koni i Bydła bez (przyzwoitego zaświadczenia od Zwierzchności miejscowej, iż t.ż Koni i Bydło są tego własnością lub cudzą, iemu do przedania powierzona, niemniej iż przypędzone bydło jest z okolicy, w której zaraza naymniejsza na bydło nie okazała się.

2. Zaświadczenia takowe wydawane będą bezpłatnie od Zwierzchności miejscowych.

3. W zaświadczeniach powyższym punktem zastrzeżonych, wyszczególniona byź powinna ilość koni lub bydła, maść i lata,

4. Przyprowadzający na Jarmark konie lub bydło, okazać nayprzód powinien Urzędowi Policyinemu miejscowemu zaświadczenie od swej zwierzchności uzyskane, które tenże Urząd z wyszczególnionemi w nim koniami lub bydłem i ich Maścią, skonfrontowawszy takoweż zaświadczenie, bezpłatnie zawizuje, i w ten czas dopiero wolna sprzedaż dozwolona byź powinna.

5. Każdy, któryby formalności powyższym punktem objętey uchybił, i zaświadczenia chociażby go miał rzeczywiście, Urzędowi Policyinemu nie złożył, do ustąpienia natychmiast z Jarmarku lub Targu, bez dozwolenia sprzedaży bydła lub koni przymuszony byź powinien.

6. Urzędnik Policyiny bydło bez zaświadczenia na Targ przyprowadzone: nie czekając tłumaczenia się z własności lub zdrowia, w miejscu oddzielnym, którego żadne Bydło nie przechodzi postawić każe, które tam aż do wytłumaczenia się zostawać powinno.

7. Urzędy Policyine w czasie Jarmarków lub Targów, wszelkie miejsca na sprzedaż Koni i Bydła przeznaczone, iak nayściślej rewidować powinny, i zadosyć czynić przepisom

son w niniejszym Urzędzeniu zawartym: !gdyby zaś przez ich niedozor lub opieszalność Konie lub Bydło skradzione albo zarazone sprzedawanym zostało, do iak naysurowszey odpowiedzialności pociągniętemi bydz powinui.

Urządzenie ninieysze WW. Prefektom po Departamentach przeslane, przez tychże Urzędnikom Policynym do iak nayscisleyszey exekucyi powierzone, aby do powszechney wiadomości doszło, przy ogłosie Tryby po Miasłach publikowane i z Ambon ogłoszone bydz powinno. Dan w Warszawie dnia 3 Października 1810 Roku.

Alexander P O T O C K I.

(L.S.)

Zbierzchowski, Sekretarz.

Nro. 1564. Prefekt Departamentu Radomskiego.

Lubo Dyrekcyja Edukacyi Publiczney, w urzędzeniu swoim, względnie opłaty od Uczniow w Szkołach publicznych, na utrzymanie pomocników Nauczycielom, wzrost Biblioteki, Machin i iunych przeznaczoney; pod dniem 29 Stycznia 1812 roku wydanym, postanowiła: iż każdy Uczeń, w Szkołach Podwydziałowych rocznie w dwóch ratach Zł. Pol. 12, Wydziałowych, Zł. Pol. 18, Departamentowych Zł. Pol. 24, na ręce mieyscowego Rektora płacić iest obowiązany; mając jednak taż Dyrekcyja Edukacyina względ na stan niemożności, w którym niektórych Uczniow Rodzice znaydować się mogą, uznała potrzebę zwolnić powyższe urządzenie, szczegóne w tym przedinocie następujące wydaie przepisy:

1. Uczeń uboższych Rodzicow przychodząc do Szkół, winien bydz zaopatrzony w świadectwo mieyscowey Zwierzchności (ieżeli bydz może bez trudności) przez Dozor Szkolny mieyscowy widziane i zatwierdzone; iako nie iest w stanie zapłacenia Szkolney opłaty;

2. Z takowym świadectwem udać się ma do Rektora Szkół, który takowe w mieyscu opłaty przyjąć powinien.

3. Opłata następować będzie dwoma ratami z góry przy otwarciu Szkół pierwszego i drugiego półrocza,

Ninieysze Urządzenie, ażeby wszystkich doszło wiadomości, Prefekt w Dzienniku Departamentowym umieścić zaleca. Radom dnia 18 Lutego 1812 Roku.

(podpisano) *Małachowski.*

Hafsmann Sekr. Jeneralny.

DODATEK